

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Військово-юридичний інститут

Кафедра загальновійськових дисциплін

С И Л А Б У С

навчальної дисципліни

«Військова топографія»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 26 «Цивільна безпека»

Спеціальність – 262 «Правоохоронна діяльність»

Спеціалізація – «Правоохоронна діяльність»

Статус навчальної дисципліни – обов'язкова

Рік набору – 2024

Харків 2024

Силабус навчальної дисципліни «Військова топографія» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 26 «Цивільна безпека» спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» спеціалізації «Правоохоронна діяльність». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2024. 20 с.

Розробники:

Пугач Вячеслав Вікторович, викладач кафедри загальновійськових дисциплін;
Чепурний В'ячеслав Петрович, старший викладач
кафедри загальновійськових дисциплін

Затверджено на засіданні кафедри загальновійськових дисциплін
(протокол № 12 від 24 червня 2022 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями)
затверджено на засіданні кафедри загальновійськових дисциплін
(протокол № 11 від 13 червня 2023 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями)
затверджено на засіданні кафедри загальновійськових дисциплін
(протокол № 11 від 11 червня 2024 р.)

Начальник кафедри – Корольов Станіслав Сергійович, кандидат історичних наук, доцент

Дані про викладачів

Назва навчальної дисципліни	Військова топографія
Статус навчальної дисципліни	обов'язкова
Викладач	Пугач Вячеслав Вікторович, викладач кафедри загальновійськових дисциплін
Контактний телефон	+ 38-057-704-90-57
E-mail	v.v.pugach@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій

Назва навчальної дисципліни	Військова топографія
Статус навчальної дисципліни	обов'язкова
Викладач	Чепурний В'ячеслав Петрович, старший викладач кафедри загальновійськових дисциплін
Контактний телефон	+ 38-057-704-90-57
E-mail	v.p.chepurnyi@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій

Анотація навчальної дисципліни

Формуються системні знання, які необхідні командиру (начальнику) для вивчення та оцінки місцевості за картою та без неї при прийнятті рішення і управлінні підрозділом. Звертається увага на місцевість, як елемент бойової обстановки, різновиди місцевості та її вплив на ведення бойових дій. Окрема увага приділяється питанням орієнтування та вимірювання на місцевості. Зважаючи на те, що в бою головну роль відіграє час, розглянуті прості способи орієнтування та вимірювання, які призводять до найшвидшого вирішення питання. Досліджено алгоритм складання схем місцевості, як основи бойових графічних документів.

Враховуючи специфіку діяльності військового офіцера – юриста (правоохоронця) розглядаються питання складання схеми місця події і схеми переміщення. Пропонується до вивчення масштабний ряд топографічних карт Збройних Сил України, НАТО, їх розграфлення та номенклатура.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – навчити військовослужбовців використовувати топографічну карту як основний вимірювальний та графічний документ про місцевість; складати схеми місцевості, орієнтуватися на місцевості, оцінювати її тактичні властивості; переміщатися по азимутах та за топографічною картою.

Завдання – надати знання про:

- тактичні властивості місцевості;
- розграфлення та номенклатуру топографічних карт;
- умовні знаки топографічних карт;
- методику визначення характеристик рельєфу;
- методику визначення географічних, прямокутних та полярних координат об'єктів місцевості;
- методику визначення координат на топографічних картах у світовій геодезичній системі WGS-84, картографічній проекції Меркатора (UTM), системі цілеуказання MGRS;
- правила визначення дирекційних кутів та магнітних азимутів;
- порядок вимірювань відстаней та площ за топографічною картою;
- порядок роботи з фотодокументами;
- порядок орієнтування на незнайомій місцевості за картою та без карти;
- порядок використання навігаційних приладів.

Сформувати вміння щодо:

- оцінювання тактичних властивостей місцевості;
- визначення номенклатури суміжних аркушів топографічних карт;
- читання топографічних карт;

визначення взаємовидимості між об'єктами та стрімкості схилів;

побудови вертикальних профілів місцевості;

визначення географічних, прямокутних, полярних координат об'єктів місцевості;

визначення координат на топографічних картах у світовій геодезичній системі WGS-84, картографічній проекції Меркатора (UTM), системі цілеуказання MGRS;

вимірювання відстаней, площ та кутів за топографічною картою;

виконання вимірювання за картою, аерознімком та на місцевості;

орієнтування на незнайомій місцевості за картою та без карти;

здійснення планування та руху за визначеним маршрутом.

Навчальна дисципліна у структурі освітньо-професійної програми.

Міждисциплінарні зв'язки

Пререквізити: «Статути Збройних Сил України та їх практичне застосування (у тому числі стрійова підготовка)», «Інженерна підготовка», «Стрілецька зброя та вогнева підготовка».

Кореквізити: «Бойова система виживання воїнів (у тому числі тактична медицина)», «Організація військового зв'язку», «Стрілецька зброя та вогнева підготовка».

Постреквізити: «Історія війн та воєнного мистецтва», «Основи військового лідерства», «Розвідувальна підготовка», «Правові основи інформаційної безпеки у воєнній сфері», «Основи військового управління (у тому числі за процедурами Troop Leading Process)», «Радіаційний, хімічний, біологічний захист підрозділів (у тому числі екологія)», «Загальна тактика», «Лідерство у військовій сфері», «Управління повсякденною діяльністю підрозділів», «Тактико-спеціальна підготовка», «Стрілецька зброя та вогнева підготовка».

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН НД-1. Розуміти теоретичні засади картографічних проекцій топографічних і спеціальних карт Збройних Сил України та НАТО.

РН НД-2. Читати топографічні карти, використовувати дані поза рамкового оформлення топографічних карт Збройних Сил України.

РН НД-3. Створювати в уяві просторовий образ дійсної місцевості за топографічними картами.

РН НД-4. Визначати за топографічними картами при організації спостереження, перевищення видимість між точками та поля невидимості.

РН НД-5. Вимірювати відстані і кути за топографічними картами.

РН НД-6. Визначати географічні, прямокутні, полярні та біполярні координати цілей за картою, наносити цілі на карту за координатами.

РН НД-7. Готовати аерознімки до роботи, визначати прямокутні координати цілей за аерознімками, переносити цілі з аерознімка на карту.

РН НД-8. Орієнтуватися на місцевості вдень і вночі без карти.

РН НД-9. Складати схеми місцевості.

РН НД-10. Орієнтувати карту на місцевості, визначати точку стояння і місцеположення об'єктів.

РН НД-11. Вивчати місцевість за топографічною картою, здійснювати цільовказівки за картою і аерокосмознімком.

РН НД-12. Організовувати і проводити рекогностування місцевості.

Види навчальних занять та самостійна робота

№ п/п	Аудиторні заняття (контактні)		Самостійна робота (в годинах)
	Теми лекцій	Теми практичних (групових) занять	
1.	Місцевість та її елементи.		20
2.	Топографічні карти Збройних Сил України.		2

3.		Визначення номенклатури суміжних аркушів карт.	-
4.		Читання топографічних карт.	2
5.		Вивчення за картою рельєфу місцевості.	2
6.		Визначення взаємовидимості між точками.	2
7.		Система географічних координат.	1
8.		Система плоских прямокутних координат.	1
9.		Азимути та дирекційні кути.	2
10.		Вимірювання відстаней та площ за топографічною картою.	2
11.		Підготовка вихідних даних для руху за азимутами.	-
12.		Рух за азимутами.	-
13.		Робота з аерознімками.	-
14.		Вимірювання та орієнтування на місцевості без карти.	1
15.		Вимірювання та орієнтування на місцевості за картою.	1
16.		Топографічні карти країн НАТО.	1
17.		Визначення положення об'єктів на топографічних картах у світовій геодезичній системі WGS-84, картографічній проекції Меркатора (UTM), системі цілеуказання MGRS.	1
18.		Налаштування навігаційних приладів.	-
19.		Орієнтування на місцевості за допомогою навігаційних приладів.	-

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

Самостійна робота курсантів здійснюється у таких формах:

підбір та аналітичне дослідження керівних документів з питань геопросторової підтримки військ, рекомендованої/нової наукової та навчальної літератури;

опрацювання конспектів лекцій;

робота над кейсами;

виконання практичних завдань;

підготовка індивідуальних робіт;

підготовка до всіх видів поточних контрольних випробувань (колоквіумів, виконання тестових завдань тощо);

самотестування;

підготовка до занять та диференційованого заліку.

Завдання та методичні рекомендації до самостійної роботи наведено у Навчально-методичному посібнику для самостійної роботи та практичних (групових) занять з навчальної дисципліни «Військова топографія» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 26 «Цивільна безпека» спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» спеціалізації «Правоохоронна діяльність».

Види індивідуальних робіт, вимоги до виконання та критерії їх оцінювання закріплені у Положенні про види та критерії оцінювання індивідуальних робіт здобувачів вищої освіти кафедри загальновійськових дисциплін.

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення

навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

2. Про Збройні Сили України : Закон України від 06.12.1991 р. № 1934-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1934-12#Text>

3. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 25 березня 2021 року «Про Стратегію воєнної безпеки України» : Указ Президента України від 25.03.2021 р. № 121/2021. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/1212021-37661>

4. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України. Частина II: Батальйон, рота. Київ : КСВ ЗСУ, 2016. 320с.

5. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України. Частина III: Взвод, відділення, екіпаж. Київ : КСВ ЗСУ, 2016. 268 с.

6. Бойовий статут Сухопутних військ «Геопросторова підтримка Сухопутних військ Збройних Сил України». БП 3-30(11).01. Київ, 2020. 76 с.

7. Доктрина з геопросторової підтримки Збройних Сил України. ПДП 10-(30,31)159. Київ, 2023. 48 с.

8. Інструкція з використання світової геодезичної системи WGS-84 : затв. наказом Міністерства оборони України від 18.09.2023 р. № 563. 39 с.

9. Інструкція з використання топографічних, спеціальних, цифрових (електронних) карт у Збройних Силах України : затв. наказом Генерального штабу Збройних Сил України від 31.12.2021 р. № 422.

10. Настанова «Підготовка геопросторових даних». ВКДП 10-159(03).01 : затв. наказом Командувача Сил підтримки Збройних Сил України від 18.12.2020 р. № 99. Київ : КСП ЗСУ, 2020. 50 с.

11. Нормативи з топографічної та навігаційної підготовки Збройних Сил України : затв. наказом Начальника Генерального штабу – Головнокомандувача Збройних Сил України від 16.11.2009 р. № 124. Київ : РВВ АГУ ГШ ЗСУ, 2009. 26 с.

12. Порядок побудови Державної геодезичної мережі : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 07.08.2013 р. № 646. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/646-2013-%D0%BF%n9>

13. Тимчасовий порядок оформлення оперативних (бойових) документів : затв. наказом Головнокомандувача Збройних Сил України від 27.03.2020 р. № 123/2020. 230 с.

14. Умовні знаки для топографічних карт масштабів 1:25000, 1:50000, 1:100000 : затв. наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 27.08.2001 р. № 330. URL: <http://www.geoguide.com.ua/basisdoc/basisdoc.php?part=tgo>

15. Умовні знаки для топографічної карти масштабу 1:10000 : затв. наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 09.07.2001 р. № 254. URL: <http://www.geoguide.com.ua/basisdoc/basisdoc.php?part=tgo&art=4501>

Література

Основна література

1. Військова топографія : навч. посіб. / А. М. Кривошеєв та ін. Київ : КНТ, 2022. 282 с.

2. Військова топографія : підручник / С. Г. Шмаль, О. В. Кравчук, А. М. Гудзь, С. В. Прищепа, О. П. Полець. 5-те вид., перероб. та доп. Київ : Ліра-К, 2018. 644 с.

3. Довідник з основних понять військової топографії. ВП 7-30(11).01 : затв. Командувачем Сухопутних військ Збройних Сил України 04.01.2022 р. Київ : КПК СВ ЗСУ, 2022. 112 с.

4. Методичний матеріал з топографічної і навігаційної підготовки для навчання військовослужбовців, призваних за мобілізацією (загальновійськова підготовка у навчальних центрах, військових частинах, навчальних підрозділах). Київ, 2015. 26 с.

5. Методичний посібник з використання топографічних карт НАТО в Збройних Силах України / за заг. ред. В. В. Пацюка. Київ : РВЦ ЗСУ, 2017. 103с.

6. Олещенко А. І., Башкатов Є. А., Мельник С. М. Місцевість. Орієнтування та вимірювання на ній без карти : навч. посіб. Харків : НАНГУ, 2016. 87 с.

7. Олещенко А. І., Башкатов Є. А., Мельник С. М. Орієнтування та вимірювання за топографічною картою : навч. посіб. Харків : НАНГУ, 2016. 156с.

Додаткова література

1. Альбом зразків топографічних, спеціальних карт та фотодокументів про місцевість, які виготовляються топографічною службою Збройних Сил України. Київ : Редакційно-видавничий центр Збройних Сил України, 2019. 168с.

2. Довідник офіцера Сухопутних військ Збройних Сил України. ВП 7-00(11)60.01. Київ : КСВ ЗСУ, 2021. 156 с.

Інтернет-ресурс:

Офіційний веб-портал Міністерства оборони України -
<https://www.mil.gov.ua>

Військова топографія. G7 Сили територіальної оборони Збройних Сил України - <https://sprotivyg7.com.ua/lessons/army-topo>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри загальновійськових дисциплін Військово-юридичного інституту. URL:
<https://library.nlu.edu.ua/senmk/itemlist/category/555-kafedry-viiskovoiurydychnoho-instytutu.html>

HEIK

Навчальний електронний інформаційний комплекс «Військова топографія». URL: <https://neik.nlu.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1161>

Вимоги викладача

Здобувачі вищої освіти *повинні*: регулярно відвідувати лекції й практичні (групові) заняття; систематично та активно працювати на них; переконливо наводити аргументацію при розв'язанні задач; якісно виконувати письмові й практичні завдання тощо. Практичні (групові) заняття, пропущені з поважних причин, можуть бути відпрацьовані за попереднім узгодженням із викладачем.

Здобувачам вищої освіти *рекомендується*: брати участь в наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка кафедри, готовувати тези наукових доповідей тощо.

Обов'язковою вимогою є дотримання здобувачами вищої освіти норм «Кодексу академічної добroчесності Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/01/kodeks_akademichnoi%CC%88_dobrochesnosti-1.pdf).

Під час аудиторних занять дозволяється використовувати гаджети тільки у навчальних цілях (наприклад, для перегляду презентацій лекції). Здобувачі вищої освіти також мають можливість користуватися ноутбуками і планшетами для ведення конспектів лекцій та відстеження потрібної інформації.

Контрольні заходи

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Військова топографія» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

контроль якості засвоєння курсантами програмного матеріалу навчальної дисципліни *на практичних/групових заняттях* із застосуванням таких засобів: усне, письмове чи експрес-опитування, виконання нормативів, вирішення практичних завдань або задач, розробка кейсів, захист есе/реферату за ініціативи курсанта. У ході практичного/групового заняття курсант може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0; 0,5; 0,75; 1);

контроль якості засвоєння курсантами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквіумів, виконання тестових завдань. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки курсанта до вивчення поточного матеріалу.

Впродовж семестру курсанти виконують самостійну роботу, в тому числі, у формі підготовки *індивідуальної роботи*. Максимальна кількість балів за індивідуальну роботу – 10 балів.

Формою *підсумкового контролю* знань курсантів з навчальної дисципліни є *диференційований залік*. Мінімальна оцінка результатів поточного контролю та індивідуальної роботи, за якої курсант допускається до складання диференційованого заліку, становить 25 балів.

Максимальна кількість балів, яку курсант може отримати за результатами підсумкового контролю, становить 60 балів.

Критерії оцінювання результатів навчання

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів навчальної дисципліни «Військова топографія» при підсумковому контролі у формі диференційованого заліку:

Поточний контроль						Індивідуальна робота курсантів	Підсумковий контроль (диференційований залік)	Підсумкова оцінка знань
Модуль № 1		Модуль № 2		Модуль № 3				
Практичні (групові) заняття	Тестове завдання	Практичні (групові) заняття	Тестове завдання	Практичні (групові) заняття	Колоквіум	max 10	max 60	max 100
max 10	max 5	max 3	max 5	max 4	max 3			

Критерії оцінювання (диференційований залік):

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному	Max 1	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.

(груповому) занятті	0,75	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	0,5	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Колоквіум	Max 3	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість несуттєвих помилок.
	2,5	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	2	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість несуттєвих помилок.
	1,5	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість суттєвих помилок.
	1	Прогалини в знаннях, курсант слабко володіє матеріалом.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Тестове завдання	Max 5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з тем, можливі окремі несуттєві недоліки.
	4	Результати опрацювання матеріалу високі, але є незначна кількість несуттєвих помилок.
	3	Добре засвоєння матеріалу з тем, але є окремі помилки.
	2	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	1	Мінімальні результати, достатні для отримання позитивної оцінки.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Оцінка індивідуальної роботи курсантів: Наукова доповідь	Max 10	<p>Послідовно, систематизовано, логічно, грамотно, повно викладені результати проведеного наукового дослідження за певною темою. Грунтовно вивчена сучасна вітчизняна та зарубіжна наукова література, нормативні джерела, практика органів охорони правопорядку, офіційна статистика. Проведено соціологічне дослідження – опитування, анкетування тощо. Наведені посилання на використані джерела.</p> <p>Обрана тема є актуальною як з практичної, так і з теоретичної точок зору. Робота правильно структурована, має вступ (обґрунтування актуальності дослідження, постановка його мети та</p>

		завдання), повно висвітлено стан наукової розробленості проблеми, наведено узагальнення наукової літератури, законодавства та інших джерел. Okрім викладення матеріалу робота містить власний авторський підхід до вирішення розглядуваної проблеми та висновки. Наукова доповідь ілюструється за допомогою презентації.
8		<p>Послідовно, систематизовано, логічно, грамотно викладені результати проведеного наукового дослідження за певною темою. Автор використав основні сучасні вітчизняні та зарубіжні наукові літературні джерела, законодавство, релевантну правозастосовну практику. В роботі наведені посилання на використані інформаційні джерела.</p> <p>Обрана тема є актуальною як з практичної, так і з теоретичної точок зору. Робота добре структурована, має обґрунтування актуальності дослідження; висвітлюється загальний стан наукової розробленості проблеми. Okрім викладення матеріалу робота містить аргументовані авторські висновки. Наукова доповідь ілюструється за допомогою презентації.</p>
6		<p>Послідовно та грамотно викладені результати проведеного наукового дослідження за певною темою. Автор використав незначну кількість сучасних вітчизняних та зарубіжних наукових літературних джерел, законодавство, правозастосовну практику. В роботі наведені посилання на використані джерела.</p> <p>Обрана тема є актуальною як з практичної, так і з теоретичної точок зору. Робота структурована, має обґрунтування актуальності дослідження, висвітлюється стан наукової розробленості проблеми. Okрім викладення матеріалу робота містить окремі авторські висновки.</p>
4		<p>Робота недостатньо структурована, не має послідовності та логічності викладення матеріалу. Автор використав сучасні вітчизняні джерела. Наявна незначна кількість посилань на правозастосовну практику. Представлена робота не повністю відповідає вимогам, які висуваються до робіт такого рівня, не містить достатнього обсягу, який би дозволив усвідомити сутність питання чи проблеми, задля розкриття яких вона виконувалася. Обрана тема є актуальною, але відсутній авторський підхід при дослідженні більшості питань.</p>

	2	Робота недостатньо структурована, не має змістової логічності у викладенні матеріалу. Автор використав сучасні вітчизняні джерела, але не звернувся до правозастосовної практики. Представлена робота не в повній мірі відповідає вимогам, які висуваються до робіт такого рівня, виконана неакуратно, не містить достатнього обсягу, який би дозволив усвідомити сутність питання чи проблеми, задля розкриття яких вона виконувалася; відсутні авторські висновки.
	Min 0	Представлена робота не відповідає вимогам, які висуваються до робіт такого рівня; містить ознаки академічної недоброчесності.
Реферат	Max 10	Питання плану реферату висвітлені повно. Проаналізовані представлені в навчальній та науковій літературі погляди щодо предмета дослідження; на основі їх порівняльної оцінки висловлене особисте ставлення автора до кожного з них, а також надана власна оцінка запропонованим у літературі пропозиціям стосовно шляхів вирішення таких проблемних питань, які стосуються теми, та (або) висловлені авторські пропозиції. Реферат виконаний самостійно та не містить некоректних запозичень. Реферат ілюструється за допомогою презентації.
	7	Переважна більшість питань плану реферату висвітлена повно та точно. Одне з питань розкрито недостатньо повно або при його висвітленні допущена суттєва помилка. Проаналізовані основні літературні джерела, рекомендовані кафедрою при написанні роботи на відповідну тему. Реферат виконаний самостійно та не містить некоректних запозичень. Реферат ілюструється за допомогою презентації.
	3	Питання плану теми висвітлені поверхово. При написанні реферату використана незначна кількість монографічних та нормативних джерел із числа рекомендованих кафедрою. При розкритті питань плану допущені грубі помилки.
	Min 0	Тема реферату не розкрита або в ній виявлено некоректні запозичення (плагіат).

Анотування прочитаної додаткової літератури з курсу	Max 4	<p>В роботі здійснена анотація обраних за погодженням з викладачем-науковим керівником джерел. Наведено бібліографічний опис анотованого джерела, надана характеристика його змісту, виділена головна ідея, ключові положення.</p> <p>Анотація містить не лише огляд прочитаного матеріалу, а й аналітичну позицію здобувача вищої освіти з приводу отриманої інформації.</p> <p>Курсант продемонстрував уміння працювати з літературою, аналізувати норми чинного законодавства, використовувати наукові джерела та правозастосовну практику, робити обґрунтовані висновки. Анотація відповідає вимогам, які пред'являються до такого виду робіт. Вказуються причини обрання певної теми, джерел, робіт конкретних авторів, обґрунтовується актуальність теми, наводиться думка курсанта щодо усвідомленого матеріалу та формулюється висновок.</p>
	2	Анотація здійснена поверхнево, містить лише огляд прочитаного матеріалу. Курсант не продемонстрував уміння працювати з літературою, ґрунтовно аналізувати норми чинного законодавства, використовувати у необхідній кількості наукові джерела та правозастосовну практику, виокремлювати проблеми правозастосування та головну думку. Зроблені висновки не в повній мірі відображають зміст анотованого матеріалу або є помилковими.
	Min 0	Анотація містить лише загальний огляд дослідженого матеріалу. Зроблені висновки не відображають його зміст, є помилковими або містять ознаки академічного plagiatу.
Есе	Max 6	Есе виконано самостійно, сумлінно та добросовсно. Містить ключову ідею, що розкривається у змісті роботи на конкретних прикладах із практики, підходах науковців, але з формуванням та наведенням автором власного ставлення до досліджуваного питання.
	4	Есе фрагментарно розкриває ключову ідею, містить методологічні помилки, недостатнє обґрунтування досліджуваного питання.
	2	Есе фрагментарно розкриває ключову ідею, не відповідає стилю есе, не містить авторського висновку щодо розглядуваного питання.

	Min 0	Тема есе не розкрита або в ній виявлено некоректні запозичення (плагіат).
Розробка схем, таблиць, діаграм	3	<p>Розроблено схему, таблицю, діаграму на основі комплексного аналізу чинного законодавства, узагальнення правозастосової практики, опанування літературних джерел з навчальної дисципліни, яку вивчає здобувач вищої освіти.</p> <p>Належна систематизація матеріалу дозволила грунтовно проаналізувати взаємозв'язки, відмінності тощо. Цей вид індивідуальної роботи бажано проілюструвати презентацією, що значно підвищує її ілюстративність. Робота виконана акуратно, ретельно, грунтовно, самостійно.</p>
Створення презентації	3	За допомогою програми Microsoft PowerPoint або за вибором курсанта іншого зручного програмного забезпечення підготовлено презентацію однієї з тем навчальної дисципліни, що вивчається. Подача матеріалу повинна бути динамічною, цікавою, ілюстративною, з використанням різних видів зображень. Презентація має містити не менше 10 слайдів та повністю розкривати питання.
Створення короткометражного фільму	10	Презентується фільм тривалістю не менш 2-3 хвилин аудіо-відео або відео контенту. Сюжет фільму отримується єдиною метою, містить ідею, яка заздалегідь обговорена з науковим керівником. Фільм виконаний якісно, звук чіткий, є доступним для перегляду.
Написання та опублікування наукової статті	10	Наукова стаття є логічно завершеною, грунтовною, в ній досліджено найбільш актуальні проблеми чи певне питання, яке є важливим для поглиблення знань курсанта з навчальної дисципліни, що ним вивчається. Стаття має науковий стиль викладу. Змістовно їй притаманні точність, зрозумілість, зв'язаність (логічна несуперечливість), цілісність, грамотність, довершеність матеріалу та його високий науковий рівень. Структурні елементи статті відповідають вимогам видання, до якого вона подається. Максимальний бал виставляється за умови опублікування підготовленої статті видавництвом.
Написання та опублікування тез доповіді на конференції	5	Тези виступу на науково-практичній чи науковій конференції відповідають вимогам, які висуваються до такого виду роботи. Вони лаконічно формулюють ключові моменти, що презентують доповідь, з якою курсант виступив або бажає виступити на конференції. Тези оформлені відповідно до вимог, що висуваються

		організаторами конференції чи видавництвом. Максимальний бал виставляється за умови їх опублікування.
Диференційований залік Зараховано	Max 60	<p>1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах і концепціях навчальної дисципліни.</p> <p>2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою.</p> <p>3. Здатність до самостійного поповнення знань з навчальної дисципліни й використання отриманих знань у практичній роботі.</p>
	55	<p>1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.</p> <p>2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою.</p> <p>3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.</p>
	50	<p>1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих помилок.</p> <p>2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою.</p> <p>3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.</p>
	45	<p>1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією.</p> <p>2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою.</p> <p>3. Помилки й суттєві неузгодженості у відповіді на заліку за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.</p>
	40	<p>1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією.</p>

		2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповіді на заліку за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	35	1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність помилок у відповіді на питання на заліку.
Не зараховано	Min 0	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.

Шкала підсумкового педагогічного контролю (диференційований залік)

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-балльною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовільняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати		35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс	не зараховано	0 – 34